

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts konkurence@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. E02-23

(Prot. Nr. 58 4. §)

2019. gada 21. novembrī

Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu

Lietā Nr. PP\2.2-8\19\2

Par Konkurences likuma 9.⁴ panta pirmās daļas pārkāpumu SIA "DEPO DIY" darbībā

SATURS

I	Lietas būtība.....	2
II	Lietas dalībnieks	2
1.	SIA "DEPO DIY"	2
III	Administratīvais process iestādē.....	2
IV	Lietas faktisko apstākļu apraksts.....	3
2.	E-pasts Nr. 11A.....	3
3.	E-pasts Nr. 48.....	5
V	Lietas faktisko apstākļu izvērtējums	9
4.	Piemērojamais normatīvais regulējums.....	9
5.	Pārkāpuma izvērtējums	9
VI	SIA "DEPO DIY" viedokļa izvērtējums	11
VII	Atbildība	15

I LIETAS BŪTĪBA

- 1 Lietas izpētes ietvaros Konkurences padome ('KP') pārbaudīja, vai SIA "DEPO DIY" ievēroja Konkurences likuma ('KL') 9. panta piektās daļas 1. un 2. punktā noteikto pienākumu pēc KP pieprasījuma sniegt pilnīgus paskaidrojumus par ierosinātā lietā noskaidrojamiem apstākļiem.

II LIETAS DALĪBNIEKS

1. SIA "DEPO DIY"

- 2 DEPO DIY ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību ('Depo') ar vienoto reģ. Nr. 50003719281. Tās juridiskā adrese ir Noliktavu iela 7, Dreiliņi, Stopiņu nov., LV-2130.

III ADMINISTRATĪVAIS PROCESS IESTĀDĒ

- 3 KP 23.04.2015 ierosināja lietu Nr. p/15/7.2.19./2 "*Par Konkurences likuma 11. panta pirmās daļas noteiktā aizlieguma pārkāpumu būvmateriālu izplatīšanas tirgū*" ('Vienošanās lieta'). Vienošanās lietas ietvaros, KP tostarp pārbaudīja Depo darbību atbilstību KL 11. panta pirmajā daļā noteiktajam pārkāpumam.
- 4 KP 25.01.2017. nosūtīja Depo vēstuli Nr. 5-3/81, ar kuru, pamatojoties uz KL 9. panta piektās daļas 1. un 2. punktu, aicināja Depo pārstāvi 31.01.2017. ierasties KP un sniegt paskaidrojumus Lietā par SIA "Knauf" piegādāto preču tālākpārdošanas cenām un sniegt precizējošus paskaidrojumus par sadarbības nosacījumiem attiecībā uz savstarpējiem norēķiniem par SIA "Knauf" izplatīto preču piegādi 2009.-2014. gadā.
- 5 Ņemot vērā Depo 31.01.2017. lūgumu noteikt citu datumu Depo pārstāvja uzklaušīšanai, KP 01.02.2017. nosūtīja Depo vēstuli Nr. 5-3/116, ar kuru, pamatojoties uz KL 9. panta piektās daļas 1. un 2. punktu, aicināja Depo pārstāvi 08.02.2017. ierasties KP un sniegt paskaidrojumus Lietā par jau iepriekš minētajiem tematiem.
- 6 Ievērojot minēto, KP 08.02.2017., sarunu turpinot arī 10.02.2017., saņēma mutvārdu paskaidrojumus ('paskaidrojumi iestādē') no Depo pārstāvja [pers. A]. Mutvārdu uzklaušīšanas laikā [pers. A] arī tika uzrādīti vairāki Lietā iegūtie e-pasti, lūdzot sniegt skaidrojumu par tiem. Paskaidrojumi iestādē fiksēti sarunu protokolā¹.
- 7 17.02.2017. KP saņēmti Depo 17.02.2017. labojumi un papildinājumi 08.02.2017. veiktajā sarunu protokolā Lietā ('paskaidrojumu iestādē labojumi'), lūdzot KP mainīt sarunu protokolu, kurā fiksēti paskaidrojumi iestādē, atbilstoši Depo piedāvātajai redakcijai. Ar KP 01.03.2017. vēstuli Nr. 5-3/252 sniegta atbilde Depo, ka paskaidrojumu iestādē labojumi paredz stenogrammas veidā aizstāt sarunu protokola tekstu. Ņemot vērā, ka KL šādu iespēju neparedz, paskaidrojumu iestādē labojumi tiek pievienoti Lietas materiāliem kā Depo viedoklis.
- 8 KP 31.07.2017. pieņēma lēmumu Nr. E02-17 ('Lēmums') Lietā, ar kuru Depo darbībā konstatēts KL 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpums un uzlikts naudas sods. Šo lēmumu Depo pārsūdzēja Administratīvajā apgabaltiesā. Ar Administratīvās apgabaltiesas 10.11.2017. lēmumu pieņemts Depo pieteikums par KP Lēmuma atcelšanu daļā un ierosināta administratīvā lieta Nr. A43009817.
- 9 23.04.2019. administratīvajā lietā Nr. A43009817 notika tiesas sēde, kuras laikā Depo pārstāvis [pers. A] sniedza liecību ('paskaidrojumi tiesā'), tostarp skaidrojot vairāku Lietā iegūto e-pastu saturu.
- 10 Ņemot vērā Depo pārstāvja [pers. A] paskaidrojumus iestādē un paskaidrojumus tiesā sniegtās

¹ KP un SIA "DEPO DIY" pārstāvja [pers. A] un zvērinātas advokātes Ievas Azandas 08.02.2017. sarunu protokols uz 19. lapām.

- informācijas atšķirīgo saturu, KP 18.07.2019. ierosināja lietu Nr. PP\2.2-8\19\2 “*Par Konkurences likuma 9.⁴ panta pirmās daļas pārkāpumu SIA “DEPO DIY” darbībās*” (‘Lieta’).
- 11 Ņemot vērā KL 26. panta septītajā daļā noteikto, KP Izpildinstitūcija 19.07.2019. nosūtīja Depo vēstuli Nr. 2.2-8/639 *Paziņojums Konkurences padomes lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanu un par uzaicinājumu iepazīties ar lietā Nr. PP\2.2-8\19\2 “Par Konkurences likuma 9.⁴ panta pirmās daļas pārkāpumu SIA “DEPO DIY” darbībās” esošajiem pierādījumiem un viedokļa izteikšanu* (‘Paziņojums’).
- 12 29.07.2019. Depo iepazīnās ar Lietas materiāliem, savukārt 14.08.2019. KP saņemts DEPO viedoklis par Paziņojumu (‘Viedoklis’). Atbilstoši Viedoklī ietvertajam lūgumam 05.09.2019. tika organizēta Depo pārstāvju mutvārdu uzklaušanās.

IV LIETAS FAKTISKO APSTĀKĻU APRAKSTS

2. E-pasts Nr. 11A

- 13 Sniedzot paskaidrojumus iestādē, Depo pārstāvim [pers. A] tika uzrādīta 18.05.2007.-21.05.2007. e-pastu sarakste starp Depo darbiniekiem ar pielikumu (‘e-pasts Nr. 11A’²):

- 18.05.2007. e-pasts plkst. 1.31 PM:

From: [pers.C]
Sent: Friday, May 18, 2007 1:31 PM
To: [pers.D]
Subject: Cenas reģipsim

BM-0046/07

pers. C

DEPO DIY SIA
 Būvniecības materiāli
 K.Ulmaņa gatve 96, Latvija, Rīga, LV 1046
 Tel.
 Mob.
 Fax.
 e-mail pers.C@depo-diy.lv

- 18.05.2007. e-pasts plkst. 2.03 PM

From: | pers. D.
Sent: Friday, May 18, 2007 2:03 PM
To: | pers. A
Subject: FW: Cenas reģipsim

Sodien zvanīja B. un teica, ka esot pretenzijas no Norgips par mūsu pārdošanas cenām, ja nenomainīsim, tad tiks apstādināti visi reģipša pasūtījumi.

Ar cieņu,
 pers.D.

² Lēmuma pielikumā (e-pastu sarakste) Lietā esošā e-pastu numerācija. Minētais pielikums kopā ar Lēmumu paziņots Depo ar KP 04.10.2017. vēstuli Nr. 5-3/1147.

Pielikums pieejams arī KP mājaslapā: https://www.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/knauf2_pielikums.pdf

- 21.05.2007. e-pasts plkst. 9.12 AM:

From: pers.A
Sent: Monday, May 21, 2007 9:12 AM
To: pers.E
Subject: FW: Cenas reģipsim

E. , lūdzu paskaties. Gribu apstiprināt.

Best regards,
 A.

Purchasing Department Director
 DEPO DIY SIA
[@depo-diy.lv](mailto:pers.A@depo-diy.lv)

Phone
 Fax
 GSM
 LV-1046, K.Ulmana street 96,
 Riga, LATVIA

- 21.05.2007. e-pasts plkst. 9.20:

From: pers. E.
Sent: pirmdienā, 21. mai. 2007. gada 09:20
To: pers.A.
Subject: FW: Cenas reģipsim
Attachments: DIY Cenu_maina_rikojums_BM.xls

OK

- 14 Paskaidrojumos iestādē par e-pasta Nr. 11A saturu [pers. A] paskaidroja, ka *“e-pasts ir datēts ar 2007. gadu, tāpēc [pers. A] nevar atcerēties e-pastu saturu un to skaidrot. [pers. A] nevēlas izteikt pieņēmumus par e-pasta saturu. Vai tiešām šāda situācija (saskaņā ar e-pasta saturu) ir risinājusies, [pers. A] nevar paskaidrot. Iespējams, ka šajā e-pasta sarakstē e-pasti ir tikai pastarpināti saistīti.”*
- 15 Arī Depo iesniegtajos paskaidrojumu iestādē labojumos nav norādīts atšķirīgs skaidrojums. Proti, saskaņā ar Depo piedāvātajiem labojumiem [pers. A] paskaidrojumos iestādē norāda: *“es redzu, ka esmu saņēmis, bet tas ir 2007. gads un es noteikti neatceros šo e-pastu. Vienkārši vajadzētu ņemt vērā, ka man dienā visu laiku ir ap 200, 300 e-pastiem par dažādiem jautājumiem. Tikšanās ar piegādātājiem un vēl kaut kas. Negribētu šobrīd izteikt pieņēmumu, par ko visdrīzāk tas bija, tāpēc, ka varētu būt kaut kādas nianšes, tāpēc es drīzāk pateikšu, ka es vienkārši neatceros par ko tur gāja runa.”*
- 16 Paskaidrojumos tiesā par e-pastu Nr. 11A [pers. A] jau konkrēti skaidro šī e-pasta saturu. Uz jautājumu *“[...] vai [...] 18.05.2007. pirkāt no SIA “Norgips” [‘Norgips’] reģipsi”, [pers. A] paskaidro, ka “nē, no Norgips reģipsi mēs nepirkām, tajā brīdī mēs pirkām reģipsi no vairumtirgotāja Biznesa savienība [...]”.*
- 17 Savukārt uz jautājumu *“kāpēc [pers. B] norāda, ka ir pretenzijas par Norgips cenām un kas ir B”, [pers. A] paskaidro, ka “[pers. B] tajā brīdī ir mans tiešais vadītājs [...] un viņš tajā brīdī bija loģistikas direktors. [...] Norgips un SIA “Knauf” [‘Knauf’] tas pēc būtības ir bijis viens uzņēmums. Norgips piederēja jau tad Knauf grupai un tur bija, cik zinu, sadalīts un atsevišķi darbinieki atbildēja par reģipša pārdošanu zem Norgips zīmola un citi [...] – par reģipša tirdzniecību zem Knauf zīmola [...] un mēs vedām tajā brīdī pārrunas gan ar tiem darbiniekiem, kas izplata Knauf, gan ar tiem darbiniekiem, kas izplata Norgips reģipsi. Mēs vēlējāmies panākt tiešo sadarbību, bet uz to brīdi mums bija atļauts iepirkt viņu [KP piezīme – Norgips] produktus tikai caur tā vairumtirgotāju. Un nu tajā brīdī varēja būt situācijas, kad varēja būt [...] sarunas starp [pers. B] un kādu no Norgips pārstāvjiem, un tika izteikti tādi draudi. Tas [šie draudi] mums nozīmēja, ka mēs varam palikt bez [...] svarīgas preces un tajā brīdī, kā jūs pamanījāt, mums bija diezgan tāda salīdzinoši vāja pārrunu pozīcija ar piegādātājiem un [...] mēs to nevarējām ņemt vērā. Bet, kā varējām, mēs aizstāvējām savas pozīcijas un centāmies*

pārrunās ar piegādātājiem un to pārstāvjiem [...] komentēt un aizsargāt to, ka mums pārdošanas cenām jābūt zemākām”.

18 [pers. A] paskaidrojumi par e-pastu Nr. 11A apkopoti arī tabulā Nr.1:

Tabula Nr. 1

Paskaidrojumi iestādē	Paskaidrojumi tiesā
<p><u>KP sarunu protokols</u> – [pers. A] norāda, ka e-pasts ir datēts ar 2007. gadu, tāpēc [pers. A] nevar atcerēties e-pasta saturu un to skaidrot. [pers. A] nevēlas izteikt pieņēmumus par e-pasta saturu. Vai tiešām šāda situācija (saskaņā ar e-pasta saturu) ir risinājusies, [pers. A] nevar paskaidrot. Iespējams, ka šajā e-pasta sarakstē e-pasti ir tikai pastarpināti saistīti.</p>	<p>Uz jautājumu “[...] vai [...] 18.05.2007. pirkāt no Norgips reģipsi”, [pers. A] paskaidro, ka nē, no Norgips reģipsi mēs nepirkām, tajā brīdī mēs pirkām reģipsi no vairumtirgotāja Biznesa savienība [...]. Uz jautājumu “kāpēc [pers. B] norāda, ka ir pretenzijas par Norgips cenām un kas ir [pers.B]”, [pers. A] paskaidro, ka [pers.B] tajā brīdī ir mans tiešais vadītājs [...] un viņš tajā brīdī bija loģistikas direktors. [...] Norgips un Knauf tas pēc būtības ir bijis viens uzņēmums. Norgips piederēja jau tad Knauf grupai un tur bija, cik zinu, sadalīts un atsevišķi darbinieki atbildēja par reģipša pārdošanu zem Norgips zīmola un citi [...] – par reģipša tirdzniecību zem Knauf zīmola [...] un mēs vedām tajā brīdī pārrunas gan ar tiem darbiniekiem, kas izplata Knauf, gan ar tiem darbiniekiem, kas izplata Norgips reģipsi. Mēs vēlējamies panākt tiešo sadarbību, bet uz to brīdī mums bija atļauts iepirkt viņu [Norgips] produktus tikai caur tā vairumtirgotāju. Un nu tajā brīdī varēja būt situācijas, kad varēja būt [...] sarunas starp [pers. B] un kādu no Norgips pārstāvjiem, un tika izteikti tādi draudi. Tas [šie draudi] mums nozīmēja, ka mēs varam palikt bez [...] svarīgas preces un tajā brīdī, kā jūs pamanījāt, mums bija diezgan tāda salīdzinoši vāja pārrunu pozīcija ar piegādātājiem un [...] mēs to nevarējām neņemt vērā. Bet, kā varējām, mēs aizstāvējām savas pozīcijas un centāmies pārrunās ar piegādātājiem un to pārstāvjiem [...] komentēt un aizsargāt to, ka mums pārdošanas cenām jābūt zemākām.</p>
<p><u>Depo labojumi</u> – es redzu, ka esmu saņēmis, bet tas ir 2007. gads un es noteikti neatceros šo e-pastu. Vienkārši vajadzētu ņemt vērā, ka man dienā visu laiku ir ap 200, 300 e-pastiem par dažādiem jautājumiem. Tikšanās ar piegādātājiem un vēl kaut kas. Negribētu šobrīd izteikt pieņēmumu, par ko visdrīzāk tas bija, tāpēc, ka varētu būt kaut kādas nianšes, tāpēc es drīzāk pateikšu, ka es vienkārši neatceros par ko tur gāja runa.</p>	

3. E-pasts Nr. 48

19 Sniedzot paskaidrojumus iestādē, Depo pārstāvim [pers. A] tika uzrādīta arī 09.12.2009.-10.12.2009. e-pastu sarakste starp SIA “Knauf” un Depo darbiniekiem, kā arī Depo darbinieku savstarpējā sarakste (‘e-pasts Nr. 48’³):

³ Lēmuma pielikumā (e-pastu sarakste) Lietā esošā e-pastu numerācija. Minētais pielikums kopā ar Lēmumu paziņots Depo ar KP 04.10.2017. vēstuli Nr. 5-3/1147.

Pielikums pieejams arī KP mājaslapā: https://www.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/knauf2_pielikums.pdf

- 09.12.2009. e-pasts plkst. 1.14 PM:

From: pers.F. [mailto:F@knauf.lv]
Sent: Wednesday, December 09, 2009 1:14 PM
To: pers.A.
Cc: pers.G.
Subject: Bonuss 2009

Sveiks, !

Attiecībā uz SIA „DEPO DIY” priekšlikumu par bonusa palielināšanu 2009. gadā, lai varētu turpināt veiksmīgu sadarbību un sortimenta paplašināšanu 2010. gadā, piedāvājam sekojošo:

- SIA „Knauf” piešķir SIA „DEPO DIY” papildus bonusu 40 000 LVL apmērā;
- SIA „DEPO DIY” līdz gada beigām veic apmaksu saskaņā ar vienošanos (30 dienās);
- Pavasarī organizējam kāda *Knauf* produkta akciju SIA „DEPO DIY” veikalos;
- Plaukta cenas SIA „DEPO DIY” veikalos *Knauf* produktiem nav zemākas par standarta iepirkuma cenām (izņemot speciālas vienošanās).

Gaidīšu atbildi!

Ar cieņu,

pers. F.
 Tirdzniecības vadītājs

SIA Knauf
 Daugavas iela 4
 Sauriesi, LV 2118
 Rīgas rajons, Latvija
 Tel.
 M.Tel.
 Fax.

E - mail: F. @knauf.lv
 Internet: <http://www.knauf.lv>

- 09.12.2009. e-pasts plkst. 19.55:

From: pers.A.
Sent: Tr 2009.12.09. 19:55
To: pers.F.
Subject: RE: Bonuss 2009

Labdien, F.

tikko izlasīju. Paldies par vēstuli un piedāvājumu. Cik sapratu, tas ir tas par ko mēs esam runājuši tikšanas laikā. Rītdien es piezvanīšu tev, lai visu izrunātu, lai pārliecinātos, ka es visu pareizi esmu sapratis.

Best regards / Ar cieņu,

pers. A.
 Logistics Director
 Purchasing, Warehousing, Transportation

- 09.12.2009. e-pasts plkst. 11.33 PM:

From: pers. E.
Sent: Wednesday, December 09, 2009 11:33 PM
To: pers.A.
Subject: FW: Bonuss 2009

Sveiks!

Viss ir jauki, tikai man nepatika pēdējais punkts, jo šobrīd dažām precēm cenas ir zemākas. To vajadzētu pārrunāt.

E.

- 10.12.2009. e-pasts plkst. 13.26:

From: pers.A.
Sent: ceturtdiena, 10. dec. 2009. gada 13:26
To: pers.E.
Subject: RE: Bonuss 2009

Kad tu būsi birojā?

Best regards / Ar cieņu,

pers.A.

Logistics Director
 Purchasing, Warehousing, Transportation

tel.
 fakss
 mob.

pers.A. @depo.lv

SIA DEPO DIY
 „Būmaņi”, Dreilīni, Stopiņu novads
 Latvija, LV-2130
www.depo.lv

- 20 Paskaidrojumos iestādē par e-pasta Nr. 48 saturu [pers. A] paskaidroja, ka “[pers. A] *norāda, ka nevar sniegt komentārus par citu sūtīto e-pastu saturu. Balstoties uz [pers. A] sniegtajām atbildēm e-pasta sarakstē, ir konstatējams, ka [pers. A] nav sapratis Knauf sūtītā e-pasta saturu. [pers. A] neatceras, par ko tieši bija “vienošanās vai nevienošanās” e-pastu saturu kontekstā. Ar “pārrunāt” [pers. E] e-pastā, iespējams, ir domāts, ka ir jāmaina nostāja.*”
- 21 Depo iesniegtajos paskaidrojumu iestādē labojumos skaidrojums ir plašāks, taču pēc būtības neatšķiras no KP sarunu protokolā fiksētā. Proti, saskaņā ar Depo piedāvātajiem labojumiem [pers. A] paskaidrojumos iestādē norāda “*ka viņš nav sapratis tekstu [KP piezīme – kas norādīts 09.12.2009. e-pastā plkst. 1.14 PM]. Balstoties uz to, ko es uzrakstīju, es to nesapratu. Visdrīzāk es nesapratu visvairāk to pēdējo punktu. Kas par speciālo vienošanos un kāpēc vispār ir tāda prasība, lai mēs pieturamies pie cenām, kas nav zem iepirkuma cenām [..] – es gribēju to pārrunāt. [..] Es tālāk nezinu, kas tur bija. Es neatceros, kas tieši šajā gadījumā, par ko tika runāts un par ko tieši mēs vienojāmies vai nevienojāmies*”.
- 22 Vienlaikus paskaidrojumos tiesā par e-pastu Nr. 48 [pers. A] jau konkrēti skaidro šī e-pasta saturu. Uz jautājumu par 09.12.2009. e-pasta plkst. 1.14 PM saturā norādītā uzskaitījuma 2. un 4. punktu, [pers. A] paskaidrojis, ka “*40 000, jā, tas ir tas bonuss, kas ir minēts tai protokolā. Bet tas 4. punkts – nē, par to vienošanās nebija. To viņš [KP piezīme – e-pasta nosūtītājs pers. F] acīmredzot tā to bija sapratis. Knauf regulāri izteic vēlmi, lai mēs savas pārdošanas cenas pēc iespējas nesamazinām un turam pēc iespējas augstākas. Taču mēs katru reizi teicām, ka viņas, neatkarīgi no viņu vēlmēm, būs noteiktas tikai saskaņā ar mūsu pārdošanas cenām. Nu šajā brīdī viņš [KP piezīme – e-pasta nosūtītājs pers. F] acīmredzot pierakstīja to kā savu vēlmi,*

- lai viņas [KP piezīme – plaukta cenas] nav zemākas par iepirkuma cenām, kas ir pavadzīmes cenas.”
- 23 Papildus uz tiesas piezīmi, ka “jā, bet tālāk [KP piezīme – 09.12.2009. e-pasts plkst. 19.55] jūs atbildat un norādāt – cik saprotu, tas ir tas, par ko mēs esam runājuši tikšanās laikā. Līdz ar to tobrīd tad jums ir tā sapratne par to, kas tad ir minēts un kas ir šīs plaukta cenas” [pers. A] paskaidroja, ka “šajā gadījumā es biju domājis par tiem pirmajiem trīs punktiem, tas ceturtais punkts [...] to viņi [KP piezīme – Knauf] varēja pierakstīt kā tādu papildus savu piebildi vai iebildumu. Es sarunās vienmēr to biju noraidījis. Taču ne uz katru e-pastu varbūt biju viņiem norādījis, ka [...] kategoriski pieprasu to punktu izņemt [...]”
- 24 Savukārt uz tiesas jautājumu – “tad par ko [pers. E] jums raksta tajā pašā dienā [KP piezīme – 09.12.2009. e-pasts plkst. 11.33 PM]” [pers. A] norāda, ka “viņš tieši uz to arī norādīja – uz to pēdējo punktu par tām plaukta cenām. Tad viņš pievērsa manu uzmanību tam, ka [...] varbūt nepietiekoši pievērsu tam uzmanību un nenoraidīju uzreiz”. Uz tiesas piezīmi, ka “bet jūs arī nenoraidāt pēc tam vēlāk [...]. Vismaz elektroniski jūs neko neiebilstat pret to”, [pers. A] papildus paskaidro, ka “cik es atceros, nē, tieši es biju zvanījis un es biju pateicis atkal to pašu, ka mēs vienojamies tikai par to, par ko vienojamies un noteikti nevienojāmies par pārdošanas cenu noteikšanu vai pārdošanas cenu ievērošanu”.
- 25 [pers. A] paskaidrojumi par e-pastu Nr. 48 apkopotī arī tabulā Nr.2:

Tabula Nr. 2

Paskaidrojumi iestādē	Paskaidrojumi tiesā
<p><u>KP sarunu protokols</u> – [pers. A] norāda, ka nevar sniegt komentārus par citu sūtīto e-pastu saturu. Balstoties uz [pers. A] sniegtajām atbildēm e-pasta sarakstē, ir konstatējams, ka [pers. A] nav sapratis Knauf sūtītā e-pasta saturu. [pers. A] neatceras, par ko tieši bija “vienošanās vai nevienošanās” e-pastu saturu kontekstā. Ar “pārrunāt” [pers. E] e-pastā, iespējams, ir domāts, ka ir jāmaina nostāja.</p>	<p>Uz jautājumu par 09.12.2009. e-pasta plkst. 1.14 PM saturā norādītā uzskaitījuma 2. un 4. punktu, [pers. A] paskaidrojis, ka “40 000 , jā, tas ir tas bonuss, kas ir minēts tai protokolā. Bet tas 4. punkts – nē, par to vienošanās nebija. To viņš [e-pasta nosūtītājs pers. F] acīmredzot tā to bija sapratis. Knauf regulāri izteic vēlmi, lai mēs savas pārdošanas cenas pēc iespējas nesamazinām un turam pēc iespējas augstākas. Taču mēs katru reizi teicām, ka viņas, neatkarīgi no viņu vēlmēm, būs noteiktas tikai saskaņā ar mūsu pārdošanas cenām. Nu šajā brīdī viņš [e-pasta nosūtītājs pers. F] acīmredzot pierakstīja to kā savu vēlmi, lai viņas [plaukta cenas] nav zemākas par iepirkuma cenām, kas ir pavadzīmes cenas.</p> <p>Uz tiesas piezīmi, ka “jā, bet tālāk [09.12.2009. e-pasts plkst. 19.55] jūs atbildat un norādāt – cik saprotu, tas ir tas, par ko mēs esam runājuši tikšanās laikā. Līdz ar to tobrīd tad jums ir tā sapratne par to, kas tad ir minēts un kas ir šīs plaukta cenas” [pers. A] paskaidroja, ka</p>

<p><u>Depo labojumi</u> – [pers. A] nav sapratis tekstu [kas norādīts 09.12.2009. e-pastā plkst. 1.14 PM]. Balstoties uz to, ko es uzrakstīju, es to nesapratu. Visdrīzāk es nesapratu visvairāk to pēdējo punktu. Kas par speciālo vienošanos un kāpēc vispār ir tāda prasība, lai mēs pieturamies pie cenām, kas nav zem iepirkuma cenām [...] – es gribēju to pārrunāt. [...] Es tālāk nezinu, kas tur bija. Es neatceros, kas tieši šajā gadījumā, par ko tika runāts un par ko tieši mēs vienojāmies vai nevienojāmies.</p> <p>Un attiecībā uz 2. e-pastu [09.12.2009. e-pasts plkst. 11.33 PM] [pers. A] var pateikt tikai to, kas tur rakstīts. [pers. E] nepatīk pēdējais punkts, jo dažām precēm cenas ir zemākas. Visdrīzāk tas nozīmē to, ka tās pārdošanas cenas ir zemākas par iepirkuma cenām. Acīmredzot tas nozīmē, ka tas ir atgādinājums man par mūsu pārcenošanas cenu politiku. Tikai to es varu šobrīd uztaisīt pieņēmumu vai minēt, ko neko citu [pers. E] nevarēja atklāti norādīt. Šajā gadījumā viņš arī norādīja, piegādātājs vēlas ierobežot mūsu pārdošanas cenas, vajag pārrunāt. Pārrunāt nozīmē mainīt vai neviņoties.</p>	<p>šajā gadījumā es biju domājis par tiem pirmajiem trīs punktiem, tas ceturtais punkts [...] to viņi [Knauf] varēja piekrastīt kā tādu papildus savu piebildi vai iebildumu. Es sarunās vienmēr to biju noraidījis. Taču ne uz katru e-pastu varbūt biju viņiem norādījis, ka [...] kategoriski pieprasu to punktu izņemt [...].</p> <p>Uz tiesas jautājumu – “tad par ko [pers.E] jums raksta tajā pašā dienā [09.12.2009. e-pasts plkst. 11.33 PM]” [pers.A] norāda, ka viņš tieši uz to arī norādīja – uz to pēdējo punktu par tām plaukta cenām. Tad viņš pievērsa manu uzmanību tam, ka [...] varbūt nepietiekošu pievērsu tam uzmanību un nenoraidīju uzreiz.</p> <p>Uz tiesas piezīmi, ka “bet jūs arī nenoraidāt pēc tam vēlāk [...]. Vismaz elektroniski jūs neko neiebilstat pret to”, [pers. A] papildus paskaidro, cik es atceros, nē, tieši es biju zvanījis un es biju pateicis atkal to pašu, ka mēs vienojamies tikai par to, par ko vienojamies un noteikti nevienojamies par pārdošanas cenu noteikšanu vai pārdošanas cenu ievērošanu.</p>
---	--

V LIETAS FAKTISKO APSTĀKĻU IZVĒRTĒJUMS

4. Piemērojamais normatīvais regulējums

- 26 Saskaņā ar KL 9. panta piektās daļas 1. un 2. punktu KP, veicot tirgus uzraudzību vai izmeklējot šā likuma vai Reklāmas likuma pārkāpumus un nodrošinot savu lēmumu izpildi, ir tiesīga pieprasīt un šā likuma 26. panta otrajā un trešajā daļā noteiktajā termiņā un KP norādītajā informācijas sniegšanas veidā saņemt no jebkuras personas vai personu apvienības šajā likumā un Reklāmas likumā noteikto uzdevumu izpildei nepieciešamo informāciju (arī komercnoslēpumu saturošu informāciju), kā arī rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus, kā arī aicināt jebkuru personu, kura saistīta ar šā likuma vai Reklāmas likuma pārkāpumu vai kuras paskaidrojumiem varētu būt nozīme lietā, ierasties KP paskaidrojumu sniegšanai.

5. Pārkāpuma izvērtējums

- 27 Ņemot vērā šajā paziņojumā sniegto faktisko apstākļu aprakstu, secināms, ka Depo pārstāvja paskaidrojumi iestādē nav sniegti pilnā apmērā. Depo pārstāvim 08.02.2017. sarunas laikā tika uzrādīti un lūgts sniegt skaidrojumu par vairākiem e-pastiem, kuru saņēmējs vai nosūtītājs ir konkrētais pārstāvis. Tostarp Depo pārstāvim lūgts skaidrot e-pastu Nr. 11A un Nr. 48 saturu. Vienlaikus, lai gan par e-pastu Nr. 11A un Nr. 48 Depo pārstāvis, 2017. gada februārī sniedzot paskaidrojumus iestādē, nevarēja sniegt skaidrojumu, divus gadus vēlāk – 23.04.2019. aprīļa tiesas sēdē Depo pārstāvis sniedza detalizētu paskaidrojumu par e-pasta Nr. 11A un Nr. 48 saturu.
- 28 Par e-pastu Nr. 11A Depo pārstāvis paskaidrojumos iestādē norādīja, ka tik senu e-pastu atcerēties nevar, savukārt tiesā Depo pārstāvis varēja izskaidrot gan kontekstu, kādā e-pasts ir nosūtīts, kas ir e-pastā minētā persona, kā arī to, ka ar šo e-pastu tiek izteikti “draudi”, kuriem vienlaikus Depo centās nepakļauties. Savukārt par e-pastu Nr. 48 Depo pārstāvis paskaidrojumos iestādē arī norādīja, ka tā saturu nevar atcerēties, turklāt par citu sūtītiem e-pastiem un to, kas domāts šajā saturā, Depo pārstāvis nevar komentēt. To Depo pārstāvis arī atkārtoti, skaidrojot 09.12.2009. e-pastu plkst. 11.33 PM, norādot, ka viņš var “uztaisīt pieņēmumu vai minēt”. Pretēji tam, 23.04.2019. tiesas sēdes laikā Depo pārstāvis izskaidroja

gan to, kas domāts ar 09.12.2009. e-pasta plkst. 1.14 PM saturā norādītā uzskaitījuma 2. un 4. punktu, to, ka 4. punkts ir Knauf papildinājums, kuram Depo nav piekritis, kā arī kategoriskā formā paskaidroja, ka vienošanās starp Depo un Knauf par 4. punktā norādīto nebija. Tāpat Depo pārstāvis arī norādīja, ka viņš atceras, to, ka saistībā ar 09.12.2009. e-pasta plkst. 1.14 PM saturā norādīto 4. punktu viņš zvanīja Knauf pārstāvim un teica, ka Depo noteikti nevienojas par pārdošanas cenu noteikšanu vai ievērošanu.

- 29 Turklāt Depo tās pārstāvja paskaidrojumos iestādē sniegto informāciju nav labojusi arī vēlāk, izmeklēšanas laikā iestādē. Pēc 08.02.2017. sarunu protokola sastādīšanas Depo bija dots 10 dienu termiņš labojumu un precizējumu sniegšanai pie sarunu protokola. To Depo arī izmantoja, KP iesniedzot labojumus paskaidrojumiem iestādē. Iesniegtajos labojumos un precizējumos norādīts izvērsts skaidrojums gan e-pastam Nr.11A⁴, gan e-pastam Nr. 48⁵. Vienlaikus šajos labojumos un precizējumos papildus informācija ar tādu saturu, kā Depo pārstāvis sniedza paskaidrojumos tiesā, nav norādīta. Papildinošu informāciju Depo nav iesniegusi arī vēlāk procesa iestādē laikā. Ievērojot minēto, KP konstatē, ka Depo Lietā nav sniegusi pilnīgu informāciju pēc KP pieprasījuma.
- 30 KP arī nepiešķir nozīmi [pers. A] 23.04.2019. tiesas sēdē paskaidrotajam, ka *“tad, kad Jūs paņemat kaut kādu e-pastu, kuru pēdējo reizi redzēju daudzus gadus atpakaļ, es viņu uzreiz tai brīdī noteikti neatceros. Un, ja Jūs paņemat e-pastus, tā teikt, izrautus no dažādiem kontekstiem [...], pieņemsim par 2007. vai 2010. gadu, es viņu varu neatcerēties. Bet tad, kad šie e-pasti ir salikti secīgi, un tad, kad var atcerēties kaut kādas lietas gaitu, [...] tad es arī atcerējos un daudz kas palika loģiski, un es varu pietiekoši precīzi atcerēties”*. Paskaidrojumu iestādē sniegšanas gaitā KP uzrādīja e-pastus, kas saņemti vai nosūtīti ar vairāku mēnešu starpību – līdzīgā secībā, kā Depo pārstāvis [pers. A] skaidroja 23.04.2019. tiesas sēdē. Turklāt uzrādītie e-pasti satura ziņā nav savstarpēji saistīti – šo e-pastu saturs, lai gan plašākā nozīmē ir saistīts ar tālākpārdošanas cenu noteikšanu, tiešā veidā viens no otra neizriet, kur, piemēram, iepriekšējā e-pastā uzdots jautājums tiek atbildēts nākamā e-pastā. E-pasti Nr. 11 un Nr. 48 ir patstāvīgas sarakstes, kas, neatkarīgi no Lēmuma pielikumā secīgi norādītajiem e-pastiem pirms vai pēc, ļauj uztvert e-pastu Nr. 11A un Nr. 48 saturu un kontekstu.
- 31 [pers. A] 23.04.2019. tiesas sēdē arī paskaidroja, ka *“tad kad man cienījamā KP bija jautājusi par kaut kādiem e-pastiem un es nevarēju par viņiem atbildēt, es, pēc tam atgriežoties darbā, centos tos e-pastus atrast un paskatīties vēl kaut kādu blakus informāciju, blakus e-pastus vai parunāt ar saviem kolēģiem, kā ir bijis. Protams, mēs diezgan daudz [...] runājam ar maniem kolēģiem, kur man daudz ko arī atgādināja [...] un tā man tā bilde salikās. Pēc tam es jau varēju atcerēties kaut ko”*. KP ieskatā šis skaidrojums neattaisno Depo rīcību un būtībā skaidro KP veiktā izmeklēšanas procesa vilcināšanu no Depo puses. Depo ir patstāvīgs pienākums sniegt pilnīgu informāciju par e-pastiem Nr. 11A un Nr. 48 pēc KP pieprasījuma. Tomēr konkrētajā gadījumā Depo informāciju šādā apjomā nesniedza KP. Tikai pēc tiesas uzaicinājuma, apmierinot pašas Depo lūgumu par tās darbinieka [pers. A] izsaukšanu un nopratināšanu, Depo sniedza un atklāja pilnīgu informāciju par e-pastiem Nr. 11A un Nr. 48, par kuriem paskaidrojumus KP bija pieprasījusi Depo sniegt izmeklēšanas procesā iestādē.
- 32 Turklāt paskaidrojumu sniegšanas laikā iestādē Depo vienlaicīgi neinformēja KP par nepieciešamību tās pārstāvim īpaši vai noteiktā laikā atsvaidzināt atmiņu, piemēram, sarunās ar citiem pārstāvja kolēģiem. Arī paskaidrojumu labojumu sniegšanas brīdī iestādē Depo nenorādīja uz šādu nepieciešamību, un arī nenorādīja, kādu precīzi informāciju, atgriežoties darbā, apskatot e-pastus un citu informāciju, runājot ar kolēģiem, [pers. A] spēja atcerēties. KP vērs uzmanību, ka arī saskaņā ar Administratīvā procesa likuma ('APL') 59. panta ceturto daļu⁶, tas ir lietas dalībnieka patstāvīgs pienākums sniegt iestādei informāciju, ja tā ir viņa rīcībā. Tomēr arī realizējot tiesības uz aizstāvību iestādē un KP iesniedzot Depo 22.05.2019. viedokli

⁴ Sk. Depo 17.02.2017. labojumi un papildinājumi 08.02.2017. veiktajā sarunu protokolā Lietā, 21.-26. punkts

⁵ Sk. Depo 17.02.2017. labojumi un papildinājumi 08.02.2017. veiktajā sarunu protokolā Lietā, 27. punkts

⁶ Procesā dalībniekam ir pienākums iesniegt pierādījumus, kas ir viņa rīcībā, un paziņot iestādei par faktiem, kas viņam ir zināmi un konkrētajā lietā varētu būt būtiski.

Vienošanās lietā, Depo nesniedza KP informāciju, kas bija tās rīcībā pēc paskaidrojumu sniegšanas iestādē. Skaidrojumu par e-pastiem Nr. 11A un Nr. 48, kas daļēji pārklājas ar Depo pārstāvja [pers. A] 23.04.2019. tiesas sēdes laikā sniegto skaidrojumu, Depo norādīja tikai pieteikumā tiesā, pārsūdzot Lēmumu⁷.

- 33 Ņemot vērā minēto KP konstatē, ka Depo nav izpildījusi no KL 9. panta piektās daļas 1. un 2. punkta izrietošo lietas dalībnieka pienākumu pēc KP pieprasījuma sniegt paskaidrojumus, kas ir pilnīgi. Šādos apstākļos KP konstatē, ka Depo Lietā ir izdarījusi KL 9.⁴ panta pārkāpumu, kas izpaudies veidā, ka pēc KP pieprasījuma Depo nav sniegusi pilnīgu informāciju izmeklēšanas procesā iestādē.

VI SIA “DEPO DIY” VIEDOKĻA IZVĒRTĒJUMS

- 34 **Depo viedoklī norāda, ka no KP uzaicinājuma (sk. Lēmuma 4. rindkopu) sniegt paskaidrojumus nebija iespējams konstatēt, par kādiem e-pastiem un kādā secībā būs sniedzami paskaidrojumi. Ievērojot minēto, Depo pārstāvis [pers. A] nevarēja pienācīgi sagatavoties paskaidrojumu sniegšanai iestādē un sniedza paskaidrojumus tādā apmērā, kādā tas objektīvi bija iespējams.**
- 35 KP paskaidro, ka no KP nosūtītā uzaicinājuma bija objektīvi skaidrs un saprotams plānoto paskaidrojumu temats. Proti, KP uzaicinājumā norādīja, ka KP aicina Depo pārstāvi sniegt paskaidrojumus par Knauf piegādāto preču tālākpārdošanas cenām un sniegt precizējošus paskaidrojumus par sadarbības nosacījumiem attiecībā uz savstarpējiem norēķiniem par Knauf izplatīto preču piegādi 2009.-2014. gadā. Tādējādi bija identificēts gan temats – preču tālākpārdošanas cenas, gan konkrēts sadarbības partneris, ar kuru šī komunikācija bijusi – Knauf, gan arī laika periods – 2009.-2014. gads. KP ieskatā šāds skaidrojums ir pietiekams, lai Depo varētu izvēlēties gan konkrētu pārstāvi, kurš visprecīzāk spētu par šo tematu izteikties, gan arī dot iespēju šim pārstāvim sagatavoties gaidāmajiem paskaidrojumiem.
- 36 KP arī paskaidro, ka nozīme arī piešķirama konkurences tiesību pārkāpumu izmeklēšanas un pierādīšanas specifikai. Lielākajā daļā gadījumu pret konkurenci vērstu darbību vai nolīgumu pastāvēšana ir jāizsecina no noteikta skaita sakritību un norāžu, kuras, skatītas kopā un nepastāvot citam loģiskam izskaidrojumam, var veidot pierādījumu par konkurences normu pārkāpumu. Tātad par aizliegtu vienošanos esamību parasti liecina netieši pierādījumi, dažādu, savstarpēji saistītu faktu un apstākļu sakritība, to kopums⁸. Šādās situācijās konkurenci uzraugošajai iestādei nākas vairāk analizēt fragmentārus un izsētus faktus un bieži rekonstruēt noteikta notikuma detaļas dedukcijas slēdziena ceļā.⁹ Pie šādiem apstākļiem ir būtiski, ka tiek iegūti patiesi paskaidrojumi par pierādījumiem. Lai to panāktu, paskaidrojumi iegūstami pēkšņi, ņemot vērā, ka šādā brīdī personām ir mazāk laika apdomāties, lai spētu sniegt situācijai neatbilstošu, maldinošu skaidrojumu, ja pārkāpums tomēr ir ticis pieļauts. Tādējādi arī tiesu praksē nostiprinājusies atziņa, ka pēkšņi iegūtiem pierādījumiem ir lielāka ticamība, nekā vēlāk iegūtiem, jo tad ir ierobežotas iespējas saskaņot viedokļus par faktiem vai šādu iespēju nav vispār. Savukārt, ja lietas dalībniekam tiktu iepriekš nosūtīti visi e-pasti, par kuriem plānots saņemt paskaidrojumus, izmeklēšanas efektivitāte tiktu apdraudēta.
- 37 Turklāt KP paskaidrojumus var iegūt, arī organizējot KL 9. panta piektās daļas 3. punktā noteiktās procesuālās darbības, tostarp ar mērķi iegūt paskaidrojumus no uzņēmuma pārstāvjiem uzņēmuma telpās. Šādā gadījumā KP ir pienākums identificēt apmeklējuma priekšmetu un mērķi. Darbību tvēruma norādīšana paredzēta, lai uzņēmuma pārstāvji spētu saprast to pienākuma sadarbības apjomu, vienlaikus aizsargājot to tiesības uz aizstāvību.

⁷ Sk. Depo 03.11.2017. pieteikuma par Lēmuma atcelšanu daļā 22. lp. (e-pasta Nr. 11A skaidrojums) un 25. lp. (e-pasta Nr. 48 skaidrojums).

⁸ Senāta 29.06.2009. spriedums lietā Nr. SKA-234/2009, *Stats*, ¶24, Senāta 17.05.2010. rīcības sēdes lēmums lietā Nr. SKA-388/2010, *Stats*, ¶14, un, EST 21.09.2006. spriedums lietā C-105/04P, *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied*, ¶94. un 135.

⁹ Senāta 17.02.2012. spriedums lietā Nr. SKA-31/2012, *Informācijas Tehnoloģiju Fonds*, ¶11.

- Vienlaikus priekšmeta un mērķa aprakstam nav precīzi jāatklāj pierādījumi, kas ir KP rīcībā, detalizēti jāapraksta iespējamais pārkāpums vai tā juridiskā kvalifikācija¹⁰. Darbību tvēruma norādīšana paredzēta, lai uzņēmuma pārstāvji spētu saprast to pienākuma sadarboties apjomu, vienlaikus aizsargājot to tiesības uz aizstāvību. Konkrētajā gadījumā KP aicinājusi paskaidrojumus sniegt iestādē, turklāt par to iepriekš informējot lietas dalībnieku, kā arī dodot pienācīgu laiku sagatavoties paskaidrojumu sniegšanai. Turklāt uzaicinājumā norādīts paskaidrojumu tvērums veidā, kāds tas tiktu norādīts, ja KP veiktu KL 9. panta piektās daļas 3. punktā norādītās darbības. Tas, ka procesuālās darbības tiek veiktas iestādē, nevis uzņēmuma telpās, nemaina informācijas apmēru, kāds nododams uzņēmuma rīcībā pirms procesuālo darbību veikšanas. Turklāt arī jāņem vērā, ka uzaicinājuma nosūtīšana brīdī Depo jau bija informēta par Lietas ierosināšanu, tās tvērumu, kā arī Lietā izmantojamo pierādījumu veidu¹¹.
- 38 Attiecībā uz Depo viedokli ietvertu atsauci uz *Orkem*¹² lietu, KP paskaidro, ka minētajā lietā nav nodibināts konkurenci uzraugošās iestādes pienākums, aicinot uzņēmuma pārstāvi sniegt paskaidrojumus, detalizēti identificēt paredzamos jautājumus vai konkrētus pierādījumus, par kuriem paredzēts saņemt paskaidrojumus. No *Orkem* lietas vienīgi izriet, ka uzņēmumiem nevar tikt pieprasīta tāda informācija, kas ietvertu atzīšanos pārkāpuma izdarīšanā. Tajā pašā laikā uzņēmumiem ir pienākums sadarboties, sniedzot atbildes uz jautājumiem, kā arī dokumentus par faktiem¹³.
- 39 Ievērojot minēto, KP pamatoti uzaicinājumā precīzi un pietiekami identificēja paskaidrojumu tvērumu. Tādējādi nav pamatots iebildums, ka uzaicinājumam sniegt paskaidrojumus bija jāsaturs konkrētus e-pastus vai norādes uz tiem.
- 40 **Depo norāda, ka Depo pārstāvja sniegtie paskaidrojumi gan iestādē, gan tiesā ir savstarpēji saskanīgi un pēc būtības norāda uz to pašu informāciju par e-pastiem un lietas apstākļiem. KP nekorekti uzdotie jautājumi kavēja Depo pārstāvi sniegt precīzu informāciju par e-pastu Nr. 11A un Nr. 48 saturu iestādē. Turklāt Depo pārstāvim, sniedzot paskaidrojumus iestādē, nebija iespējams pilnībā atminēties informāciju un pārskatīt attiecīgo e-pastu saraksti. Savukārt tiesā Depo pārstāvis ir precizējis atsevišķus aspektus par e-pastu saturu, kurus KP nenoskaidroja izmeklēšanas laikā iestādē. Tā rezultātā skaidrojums par e-pastu saturu atšķiras.**
- 41 KP paskaidro, ka objektīvās izmeklēšanas princips paredz ne tikai iestādes aktīvu rīcību objektīvās patiesības noskaidrošanā izmeklēšanas gaitā, bet arī uzņēmuma pienākumu sniegt pierādījumus vai pietiekami detalizētus paskaidrojumus, kas apstiprinātu viņa apgalvojumu patiesumu un neradītu šaubas par ticamību, ņemot vērā, ka konkrētas ziņas var būt vienīgi paša uzņēmuma rīcībā¹⁴. Vienlaikus KP ieskatā no objektīvā izmeklēšanas principa izrietošās tiesības ir jāizmanto godprātīgi. Tādējādi, ja pieteicējs jau iestādē izmeklēšanas gaitā ir sniedzis informāciju, tad vēlāk sniegtajai informācijai un pierādījumiem tiesā ir jāatspoguļo iestādē sniegtā informācija un pamatotu skaidrojumu, kāpēc konkrēta informācija netika iesniegta iestādē administratīvā procesa gaitā. Pretējā gadījumā tiktu pieļauta situācija, kuras rezultātā

¹⁰ Līdzīgi arī EST atzinusi, vērtējot priekšmeta un mērķa tvērumu, kuru Eiropas Komisijai jāatklāj tirgus dalībniekiem procesuālo darbību laikā - šai informācijai noteikti nebūtu jāaptver precīza attiecīgā tirgus norobežošana, precīza prezumējamo prettiesisko darbību juridiskā kvalifikācija vai laika termiņa noteikšana, kurā šādas prettiesiskas darbības būtu varējušas notikt. EST 22.10.2002. spriedums lietā C-94/00, *Roquette Frères*, ¶82.

¹¹ KP 05.05.2015. Depo telpās veica KL 9. panta piektās daļas 4. punktā paredzētās procesuālās darbības. Darbību laikā KP amatpersonas informēja Depo pārstāvjus par ierosinātās lietas tvērumu, kā arī lūdza sniegt Depo pārstāvjiem, tostarp [pers.A], paskaidrojumus par sadarbību ar Knauf un atsevišķi uzrādītiem e-pastiem. Sk. Lēmumu. Pieejams: https://www.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/Ov2pXmWAbs.pdf

¹² EST 18.10.1989. spriedums lietā 374/87, *Orkem*

¹³ EST 18.10.1989. spriedums lietā 374/87, *Orkem*, ¶30.-35., kurā ietvertā atziņa, ka uzņēmums nedrīkst tikt piespiests sniegt apliecinājumu par dalību pret konkurenci vērstā rīcībā, vēlāk apstiprināta arī EST 15.10.2002. spriedumā apvienotajā lietā C-238/99, *Limburgese Vinyl*, ¶274.-276. un 29.06.2006. spriedumā lietā C-301/04P, *SGL Carbon AG*, ¶43.-48.

¹⁴ Sk., piemēram, Senāta 10.05.2005. spriedumu lietā SKA-119/2005, ¶12

tirgus dalībnieks var nesniegt izsmeļošu informāciju administratīvajā procesā iestādē, kas savukārt kavē vai liedz konkurenci uzraugošajai iestādei izpildīt savas KL paredzētās tiesības un pienākumus.

- 42 Savukārt tas, ka paskaidrojumi tiesā precizē paskaidrojumus iestādē, neattaisno Depo rīcību, ņemot vērā, ka šis precizējums ir novēlots – informācijas sniegšanu novilcinot līdz paskaidrojumu sniegšanai tiesā, nevis šādus informāciju sniedzot savlaicīgi, izmeklēšanas gaitā iestādē.
- 43 Depo norāda, ka atšķirīga skaidrojuma pamatā ir KP amatpersonu nekorekti uzdotie jautājumi. Šādam iebildumam nevar piekrist. Paskaidrojumu iestādē saņemšanas gaitā uzrādot e-pastus, KP amatpersonu mērķis bija saņemt Depo viedokli par tiem. Tādējādi KP amatpersonu jautājumi bija vērsti uz e-pasta satura noskaidrošanu. Vienlaikus, ja uzrādot e-pastu, Depo pārstāvis norāda, ka šādu e-pastu neatceras, tad turpināt uzdot precizējošus jautājumus nav ne efektīvi, ne lietderīgi. Turklāt [pers. A] jau tiesas sēdē atzina, ka paskaidrojumos iestādē nav varējis atcerēties e-pastu saturu, to [pers. A] noskaidroja vēlāk, jau pēc paskaidrojumu iestādē sniegšanas. Tādējādi KP uzdoto jautājumu saturs nekavēja Depo pārstāvi sniegt paskaidrojumus iestādē.
- 44 **Depo norāda, ka Vienošanās lietā [pers. A] iestādē sniedza paskaidrojumus kā Depo pārstāvis, savukārt tiesā [pers. A] sniedza liecību. Depo nevar piemērot atbildību par [pers. A] kā fiziskas personas sniegtās liecības saturu tiesā. Savukārt, ciktāl tas attiecas uz [pers. A] kā Depo pārstāvja sniegtajiem paskaidrojumiem iestādē, [pers. A] kā Depo pārstāvim paskaidrojumu sniegšanas brīdī nebija objektīvi zināms un saprotams visu e-pastu konteksts, lai sniegtu plašākus paskaidrojumus.**
- 45 KP ieskatā statusam, kādā [pers. A] sniedzis paskaidrojumus tiesā, šajā lietā nav nozīmes. [pers. A] spējas un iespējas sniegt paskaidrojumus izriet no [pers. A] statusa Depo – gan tā, ka [pers. A] bija nodarbināts Depo Vienošanās lietā konstatētā pārkāpuma periodā, gan arī tā, ka [pers. A] ir bijis nodarbināts Depo gan paskaidrojumu iestādē, gan arī tiesā sniegšanas laikā. Turklāt lūgumu pieaicināt [pers. A] sniegt paskaidrojumus tiesā izteica pati Depo, lūdzot tiesu aicināt [pers. A] kā liecinieku, nevis patstāvīgi piesaistot [pers. A] paskaidrojumu sniegšanai tiesā kā Depo pārstāvi. Ja sekotu Depo iebildumam, tad uzņēmums varētu izvairīties no atbildības, lūdzot tiesu tās darbiniekam piešķirt liecinieka statusu tiesvedības procesā, lai gan uzņēmums nav tiesiski ierobežots savu darbinieku pieaicināt kā uzņēmuma pārstāvi, ņemot vērā, ka abiem paskaidrojumiem ir tiesiski līdzvērtīgs pierādījumu statuss tiesvedības procesā. Ievērojot minēto, KP noraida Depo iebildumu par [pers. A] statusu tiesā kā šķērsli atbildības piemērošanai Depo.
- 46 **Depo ieskatā, kontekstā ar konkurences tiesību piemērošanas procesa krimināltiesisko raksturu, šaubas ir jāvērtē par labu Depo, kā arī Depo ir jābūt iespējai realizēt tiesības uz aizstāvību, un konkrēti – izteikties par iespējamo pārkāpumu. Pretēji tam, līdz izmeklēšanas pabeigšanai Vienošanās lietā Depo bija liegtas tiesības identificēt, kādus pierādījumus un kādā secībā izmantos KP. Ar Vienošanās lietas materiāliem un KP secinājumiem par tiem Depo varēja tikai iepazīties pēc KL 26. panta septītajā daļā noteiktā paziņojuma saņemšanas Vienošanās lietā.**
- 47 KP noraida Depo iebildumu par to, ka piekļuves lietas materiāliem savlaicīgums un e-pastu secīgums ir kavējis Depo pildīt no KL 9. panta piektās daļas 1. un 2. punkta izrietošo pienākumu. Par to KP jau ir sniegusi apsvērumus šī lēmuma ¶ 30.-32.
- 48 **Depo ieskatā KL 9.⁴ panta pārkāpumu var konstatēt tikai konkrētas lietas ietvaros, līdz brīdim, kad attiecīgajā lietā ir noslēgusies izmeklēšana. Pēc izmeklēšanas pabeigšanas un lēmuma pieņemšanas, KP nav tiesību ierosināt lietu par KL 9.⁴ panta pārkāpumu konkrētajā lietā. Ņemot vērā, ka tiesas sēdē sniegtajai informācijai nav ietekmes uz izmeklēšanas procesu iestādē Vienošanās lietā, jo minētā lieta šobrīd ir noslēgusies, nav pamata Depo piemērot atbildību šajā lietā.**
- 49 KP paskaidro, ka saskaņā ar KL 9.⁴ panta pirmo daļu KP ir tiesīga uzlikt naudas sodu, ja konstatēts, ka atbilstoši 1. punktam tirgus dalībnieks pēc KP pieprasījuma nav sniedzis

informāciju. No minētā panta satura neizriet nosacījums, ka procesuālais pārkāpums konstatējams līdz brīdim, kad noslēgusies lietas izmeklēšana iestādē un pieņemts gala lēmums. Depo iebildumā norādītā KL 9.⁴ panta pirmās daļas interpretācija arī neizriet no likumprojekta „Grozījumi Konkurences likumā” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)¹⁵, kurā skaidrota nepieciešamība iekļaut KL atbildību par procesuālajiem pārkāpumiem.

50 **Tāpat Depo ieskatā, lai konstatētu KL 9.⁴ panta pārkāpumu, ir nepieciešams konstatēt nodomu, ka pārkāpums ir izdarīts apzināti. Šāds nodoms šajā lietā nav konstatēts.**

51 KP norāda, ka subjektīva nodoma konstatēšana konkurences tiesībās nav priekšnoteikums, lai konstatētu konkurences tiesību pārkāpumu¹⁶, tostarp procesuālo pārkāpumu. Konkurences tiesībās vērtē lietas dalībnieku darbību objektīvo mērķi un nolūku tajā ekonomiskajā kontekstā, kādā to ir domāts īstenot¹⁷. Tādējādi tam, kāds bija / nebija Depo pārstāvja subjektīvais nodoms, kā rezultātā informācija tika sniegta tikai paskaidrojumos tiesā, nav nozīmes¹⁸.

52 **Depo arī atsaukusies uz Regulas 1/2003¹⁹ regulējumu, kas Depo ieskatā piemērojams pēc analogijas. Regulas 1/2003 23. un 24. pantu tulkojot kopsakarā ar KL 9.⁴ panta pirmo daļu, secināms, ka KP var uzlikt naudas sodu par tās informācijas nesniegšanu vai nepatiesas vai maldinošas informācijas sniegšanu, kas var izrādīties būtiska, veicot izmeklēšanu iestādē. Vienlaikus e-pastiem Nr. 11A un Nr. 48 nav nozīmes Vienošanās lietā un ietekmes uz Lēmuma saturu. Līdz ar to šādu nozīmi KP cenšas minētajiem e-pastiem piešķirt tikai šobrīd, šī lietas ietvaros.**

53 KP paskaidro, ka Regula 1/2003 izdota ar mērķi, lai nodrošinātu vienveidību Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) normu piemērošanā, tostarp, nodrošinot nepieciešamās pilnvaras Eiropas Komisijai izmeklēt un konstatēt LESD iekļautos konkurences tiesību pārkāpumus²⁰. Ciktāl tas attiecas uz dalībvalstu pilnvarām, Regula 1/2003 neatspoguļo procedūru, kādā pieņemami dalībvalstu nacionālie lēmumi, piemērojot nacionālo regulējumu, tostarp procesuālie lēmumi, ievērojot nacionālās procesuālās autonomijas principu.

54 Turklāt Regulas 1/2003 V un VI sadaļa specifiski norāda, ka šajās sadaļās aprakstītas Eiropas Komisijas pilnvaras. No Regulas 1/2003 neizriet, ka minētie nosacījumi aptvertu arī dalībvalstu nacionālo regulējumu un būtu saistoši dalībvalstu konkurenci uzraugošajām iestādēm, it sevišķi, ņemot vērā dažādās dalībvalstīs pastāvošās atšķirīgās procedūras, kuru ietvaros tiek piemērotas konkurences tiesības. Tādējādi nav pamata vērtēt Depo iebildumus, kas pamatoti nosacījumiem, kas izriet no Regulas 1/2003.

55 **Depo ieskatā, ja šajā lietā tiktu pieņemts pārkāpumu konstatējošs lēmums, tiktu pārkāpts nevainīguma prezumpcijas princips, ņemot vērā, ka tiesvedības process Vienošanās lietā nav noslēdzies, kā arī tiktu aizskartas Depo tiesības uz taisnīgu tiesu minētajā tiesvedības procesā.**

56 KP noraida šādus Depo iebildumus. Šīs lietas priekšmets ir pilnīgas informācijas savlaicīga neiesniegšana, nevis Vienošanās lietas pierādījumu novērtējums. Tādējādi novērtējumam, vai Depo ir savlaicīgi sniegusi pilnīgu informāciju, nav ietekmes uz tiesvedības procesu, kura ietvaros tiek vērtēts Lēmuma tiesiskums.

¹⁵ 16.03.2015. Likumprojekta „Grozījumi Konkurences likumā” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija). Pieejams: [tap.mk.gov.lv > doc > EMAnot_160315_GrozKL.2985.docx](http://tap.mk.gov.lv/doc/EMAnot_160315_GrozKL.2985.docx)

¹⁶ Senāta 29.04.2011. spriedums lietā Nr.SKA-100/2011, *Aizputes ceļinieks*, ¶25

¹⁷ Senāta 01.06.2006. spriedums lietā Nr.SKA-149/2006, *Kempmayer Media Limited*, ¶10;

¹⁸ EST 28.03.1984. spriedums apvienotajās lietās Nr.29/83 un 30/83, *CRAM*, ¶26, EST 01.02.1978. spriedums lietā Nr.19/77, *Miller*, ¶15 un EST 14.07.1994. spriedums lietā Nr.T-66/92, *Herlitz*, ¶40

¹⁹ Padomes 16.12.2002. Regula (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences tiesību īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā ('Regula 1/2003')

²⁰ Sk. Regulas 1/2003 preambulas ¶11

VII ATBILDĪBA

- 57 Saskaņā ar KL 9.⁴ panta pirmo daļu KP ir tiesīga uzlikt naudas sodu, ja konstatēts, ka atbilstoši 1. punktam tirgus dalībnieks pēc KP pieprasījuma nav sniedzis informāciju. Saskaņā ar KL 9.⁴ panta otro daļu par šā panta pirmās daļas pārkāpumu, KP ir tiesīga uzlikt naudas sodu līdz vienam procentam no tirgus dalībnieka vai tirgus dalībnieku apvienības pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 50 *euro* katram.
- 58 Saskaņā ar KL 9.⁴ panta trešo daļu, finanšu gada neto apgrozījumu, no kura aprēķina naudas sodu, nosaka atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem, kas izdoti saskaņā ar KL 12. panta piekto daļu. Tādējādi, nosakot Depo finanšu gada neto apgrozījumu, KP ņem vērā Ministru kabineta noteikumu Nr. 179²¹ regulējumu. Noteikumu Nr. 179 3. punktā ir noteikts, ka naudas sodu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā pārskata (finanšu) gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas. Tādējādi ir izmantojams pēdējais noslēgtais finanšu gads pirms iestādes lēmuma, ar kuru tiek konstatēts 9.⁴ panta pārkāpums, pieņemšanas²². Atbilstoši Depo sniegtajai informācijai²³, Depo 2018. gada neto apgrozījums ir 233 937 137 *euro*.
- 59 Nosakot naudas soda apmēru, KP ņem vērā procesuālā pārkāpuma lietas apstākļus, procesuālā pārkāpuma smagumu, ilgumu, atbildību mīkstinošos vai pastiprinošos apstākļus²⁴.
- 60 Attiecība uz procesuālā pārkāpuma smagumu, KP ņem vērā, ka procesuālais pārkāpums ir izpaudies kā KL 9.panta piektās daļas 1. un 2. noteiktā tirgus dalībnieka pienākuma pēc KP pieprasījuma sniegt pilnīgus paskaidrojumus par ierosinātajā lietā noskaidrojamiem faktiem. Depo procesuālo pārkāpumu izdarīja KP ierosinātajā pārkāpuma lietā Nr. p/15/7.2.19./2 “*Par Konkurences likuma 11. panta pirmās daļas noteiktā aizlieguma pārkāpumu būvmateriālu izplatīšanas tirgū*”. Lietas ietvaros KP pārbaudīja, vai lietas dalībnieku, ieskaitot Depo, darbībās ir saskatāmas aizliegtas vienošanās pazīmes, kas izpaudās, tajā skaitā, kā karteļa vienošanās²⁵. Karteļa vienošanās saskaņā ar Noteikumu Nr.179 14.punktu ir sevišķi smags pārkāpums. Līdz ar to Depo izdarīja procesuālo pārkāpumu lietā, kas vērsta uz sevišķi smaga pārkāpuma izmeklēšanu.
- 61 Administratīvās lietas dalībnieka pienākums likumā noteiktajā kārtībā piedalīties lietas apstākļu noskaidrošanā pamatota arī ar administratīvā procesa mērķi nonākt pie objektīvi pamatota lēmuma. Procesa dalībnieka aktīvā līdzdalība faktisko apstākļu noskaidrošanā ir procesa dalībnieka pienākums, nevis tiesības²⁶. Turklāt, pārkāpuma slēptā rakstura dēļ karteļa vienošanās ir grūti atklājams un pierādāms pārkāpums. Tādēļ karteļa vienošanās pārkāpuma pierādīšanai izmantojami un uz likuma pamata ir nodrošināti iespējami efektīvākie iegūšanas līdzekļi pierādījumiem, kuri visbiežāk atrodas pašu iespējamo pārkāpumu izdarījušo tirgus dalībnieku rīcībā, tajā skaitā, kas izriet no tirgus dalībnieku pārstāvju sniegtajiem paskaidrojumiem.
- 62 Līdz ar to lietas dalībnieka līdzdalībai, sniedzot pilnīgu informāciju, ir būtiska ietekme uz KP lietā veikto izmeklēšanas darbību efektivitāti un mērķa sasniegšanu, nodrošinot objektīvu un savlaicīgu likumā noteiktajā termiņā izmeklējamās lietas apstākļu noskaidrošanu. Savukārt, ja tirgus dalībnieks informāciju nesniedz vai tā ir nepilnīga, tas apdraud un kavē lietas izmeklēšanas mērķu sasniegšanu un var dot nepareizu priekšstatu par apstākļu nozīmi un interpretāciju lietā. Tādējādi Depo, neatklājot pilnīgu informāciju par lietā noskaidrojamiem

²¹ Ministru kabineta 29.03.2016. noteikumu Nr.179 „*Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā un Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likuma 5., 6., 7. un 8.pantā paredzētajiem pārkāpumiem*”

²² AA 05.08.2015. spriedums lietā Nr. A43012514, ¶14, kas atstāts negrozīts ar Senāta 28.12.2015. rīcības sēdes lēmumu SKA-1357/2015, *Vidzemes energoceltnieks*, ¶14.

²³ Depo 11.09.2019. iesniegums par informācijas pieprasījumu ar pielikumiem.

²⁴ KP 22.12.2016. lēmums Nr.32 *Interlux*, ¶44; KP 28.03.2019. lēmums Nr.9 *Rēzeknes autoosta*, ¶37.

²⁵ KP 31.08.2017. lēmums Nr.E-02-17 *Knauf II*, ¶348.

²⁶ Sk. Autoru kolektīvs. Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2013, 564.-565. lpp.

faktiem, lai gan šī informācija bija tās rīcībā²⁷, kavēja KP iegūt administratīvajā procesā iestādē pilnīgu informāciju par pierādījumiem un faktiskajiem apstākļiem, kurus tā izmeklēja Vienošanās lietā.

- 63 Šādos apstākļos Depo pieļautais pārkāpums ir smags KP veiktā Vienošanās lietas izmeklēšanās procesa pārkāpums.
- 64 Attiecībā uz procesuālā pārkāpuma ilgumu KP novēro, ka pārkāpuma ilguma ņemšanas vērā, nosakot naudas sodu, mērķis ir motivēt pārkāpēju izbeigt pārkāpumu pēc iespējas ātrāk. Attiecīgi, pārkāpuma ilguma periodam palielinoties, palielinās arī naudas sods.
- 65 Par pārkāpuma sākuma punktu uzskatāms brīdis, kad pēc KP pieprasījuma Depo nav sniedzis informāciju. KP informāciju pieprasīja sniegt 08.02.2017. un 10.02.2017., kam sekoja Depo 17.02.2017. viedoklis par sniegtajiem paskaidrojumiem iestādē. Līdz ar to Depo pārkāpums sākās vēlākais 17.02.2017. Par procesuālā pārkāpuma beigu termiņu uzskatāms brīdis, kad tika fiksēts pārkāpums, proti, 23.04.2019. tiesas sēdē. Tomēr, ņemot vērā, ka Depo procesuālo pārkāpumu efektīvi varēja novērst administratīvajā procesā iestādē laikā, KP konkrētajā lietā uzskata par pamatotu ierobežot termiņu atbildības noteikšanai ar KP lēmuma Nr.E02-17 pieņemšanas datumu 31.08.2017.
- 66 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus KP uzskata par pamatotu saskaņā ar KL 9.⁴ panta otro daļu uzlikt Depo naudas sodu 0,3 % apmērā no Depo 2018. gada neto apgrozījuma.
- 67 Papildus, izvērtējot procesuālā pārkāpuma lietas materiālus, nav konstatējami Depo atbildību pastiprinoši apstākļi. Vienlaikus nav konstatējami arī atbildību mīkstinoši apstākļi. Uz šādiem apstākļiem nav norādījis arī Depo. Līdz ar to galīgais naudas soda apmērs Depo nosakāms 701 811 euro apmērā.

Ņemot vērā augstāk minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 3. punktu un 9.⁴ panta pirmās daļas 1. punktu, otro un trešo daļu un Administratīvajā procesa likuma 13. pantu, 66. panta pirmo daļu, 67. panta devīto daļu un 361. panta pirmo daļu, kā arī Ministru kabineta 01.04.2016. noteikumu Nr.179 *“Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā un 13. pantā un Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likuma 5., 6., 7. un 8. pantā paredzētajiem pārkāpumiem”* 3. punktu, Konkurences padome

nolēma:

1. Konstatēt Konkurences likuma 9.⁴ panta pirmās daļas 1. punkta pārkāpumu SIA “Depo DIY” darbībās.
2. Uzlikt SIA “Depo DIY” naudas sodu 701 811euro (septiņi simti viens tūkstošis astoņi simti vienpadsmit euro) apmērā. Uzlikto naudas sodu 45 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē, reģ.Nr.90000050138, kontā LV78TREL1060001019900, kods TREL22), norādot lēmuma par naudas soda uzlikšanu numuru un datumu, un 10 dienu laikā pēc naudas soda samaksas paziņot par to Konkurences padomei.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas. Atbilstoši Konkurences likuma 27.¹ pantā noteiktajam lēmuma pārsūdzēšana neaptur uzlikto tiesisko pienākumu izpildi.

Priekšsēdētājas p.i.

J.Račko

²⁷ Skat. piemēram, šī lēmuma ¶32.